

навичками та вміннями, необхідними для студентів у їхній майбутній педагогічній діяльності.

Використана література:

1. Леонтьев А. А. Мышление на иностранном языке как психологическая и методическая проблема / А. А. Леонтьев // Иностр. языки в школе. – 1972. – № 1. – С. 19.
2. Пассов Е. И. Теоретические основы обучения иноязычному говорению / Е. И. Пассов. – М. : Просвещение, 1991. – 208 с.
3. Скалкин В. Л. Системность и типология упражнений для обучения говорению / В. Л. Скалкин. // Иностр. яз. в школе. – 1979. – № 2. – С. 19-25.
4. Скляренко Н. К. Сучасні вимоги до вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь / Н. К. Скляренко // Іноземні мови. – 1999. – № 3. – С. 3-7.
5. Шатилов С. Ф. Методика обучения немецкому языку в средней школе / С. Ф. Шатилов. – М. : Просвещение, 1986. – 222 с.

ТУРЧИНОВА А. В. Система упражнений для обучения профессионально ориентированной монологической и диалогической речи.

В статье представлены этапы формирования умений порождать профессиональную монологическую и диалогическую речь. Подана их характеристика и даны критерии формирования профессионально ориентированной устной деятельности студентов.

Ключевые слова: система упражнений, монологическая и диалогическая речь, социокультурная направленность, мотивированность, этапы формирования умений.

TURCHYNOVA A. V. The system of exercises to teach professionally oriented monologue and dialogue speech.

The article presents the steps of forming abilities to generate professional monologue and dialogue speech. Their features and the criteria of professionally-oriented oral activity of students are given.

Keywords: exercise, monologue and dialogue speech, sociocultural orientation, motivation, stages of skills formation.

**Холоденко О. В.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова**

ПРОЕКТУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ВНЗ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглядається використання проектного методу з метою формування критичного мислення студентів ВНЗ в процесі вивчення іноземної мови. Розглянуто педагогічні та психологічні умови, а також дидактичні засоби й підходи до організації проектної роботи.

Ключові слова: проектний метод, критичне мислення, педагогічні та психологічні умови, проектна робота.

Інтеграція України у європейській простір сприяє охопленню загальноєвропейськими процесами дедалі більше сфер життєдіяльності українців, зокрема й вищу освіту. Перед вищою освітою постає завдання не

лише забезпечення відповідної професійної підготовки студентів але й навчання їх умінню виробляти власні погляди, знаходити відповідні підходи до вирішення різноманітних проблем, що сприяє формуванню навичок і умінь суспільної взаємодії розвиває здатність до самонавчання та самовдосконалення.

У зв'язку з означеними завданнями особливого значення набуває формування у студентів ВНЗ критичного мислення як творчого аспекту мислення, яке проявляється у різних видах діяльності особистості і успішно формується під час навчального процесу, зокрема і в процесі проектної діяльності у ході вивчення іноземної мови.

Як свідчить практика, серед різноманітних навчальних методів, що використовуються під час навчання іноземної мови, найбільш ефективним для формування критичного мислення студентів є проектний метод (створення студентами власного проекту), оскільки вимагає від студентів творчого підходу, самоорганізації, практичного застосування набутих знань, умінь та навичок.

Цю думку було підтверджено під час аналізу програм з англійської мови та робочих програм ВНЗ України. З'ясовано, що під час вивчення англійської мови з метою професійного спілкування створення іншомовного проекту є однією з форм засвоєння студентами знань та умінь практичного використання іноземної мови.

Як зазначалось вище, створення іншомовного проекту сприяє розвитку критичного мислення студентів. Критичне мислення як різновид загального мислення виокремлюється здатністю до аналізу, зіставленням, узагальненням. Це, за М. Ліпманом, майстерне й відповідальне мислення, що постійно самовдосконалюється [5].

Відповідно до трактування В. Берези: "Критичне мислення це різновид загального процесу мислення, особливість якого зумовлюється способом обробки й узагальнення інформації, що відбувається в змісті суб'єктивного знання про предмет" [1].

Критичне мислення являє собою процес спеціальної когнітивної обробки інформації суб'єктом пізнання, що базується на різнобічному аналізі, порівнянні та зіставленні різних поглядів на сутність предмета, що пізнається і відображається в змісті сформульованих суджень про цей предмет.

Спосіб обробки й узагальнення інформації під час критичного мислення вимагає досконалих навичок мислення, а саме логічного мислення та критичного аналізу. Результатом прояву критичного мислення студентів на практиці є уміння швидко знайти раціональне рішення у ході розв'язання того чи іншого питання.

Формування критичного мислення насамперед пов'язане з активним отриманням інформації (у першу чергу через активне читання). Під час роботи студентів над проектом іноземною мовою критичне мислення

проявляється в навичках опрацювання інформації іноземною мовою, формуванні цієї мовою власних суджень стосовно предмету пізнання на засадах розуміння різноманіття поглядів на його сутність під час чого відбувається розуміння студентами різних перспектив розв'язання конкретних пізнавальних завдань, висловлювання своїх поглядів іншим, їх аргументація тощо [1, с. 5].

Ефективність застосування проектування (проектного методу) у процесі формування критичного мислення студентів під час вивчення іноземної мови полягає в тому, що суттю проектного методу є саме "навчання через роблення" (learning by doing) [2, с. 28].

Така навчальна діяльність, як виконання навчальних проектів, зазвичай дуже ефективна. У комунікативно-орієнтованому навчанні іноземних мов, як вказує L. Fried-Booth [2, с. 28], вона породжує відчуття особистісного включення до діяльності, що і є стимулом до роботи. Для студентів мотивація стає внутрішньою, а не зовнішньою, оскільки проект належить саме їм.

Отже, внутрішня мотивація особистості під час проектування сприяє створенню кінцевого продукту інформаційно-дослідницької діяльності студентів.

Для прикладу розглянемо наукові погляди А. Чуфарлічевої, яка досліджує питання навчання створення іншомовних проектів майбутніх менеджерів туризму [9].

На основі розглянутого іншомовного туристичного проекту, дослідницею доведено, що створення проекту – це складний процес, до якого висуваються певні вимоги, такі як: вибір та розгляд природних і культурних пам'яток, складання маршруту, організація розміщення та харчування туристів тощо. Тому, створенню майбутніми менеджерами туризму змістовного та якісного туристичного проекту передують активне читання і аналітико-синтетична обробка іншомовних текстів, тобто їх реферування [9, с. 5].

Метод реферування, на думку автора, базується на такому факті, що для всебічного аналізу й опису будь-якого предмету або явища дійсності необхідно виділити їх найважливіші аспекти. Зокрема тематичну спрямованість туристичного проекту, А. Чуфарлічева, бачить у наступних аспектах, а саме:

- меті подорожі відповідно до різновиду туру (рекреаційний, культурний, науковий, діловий та ін.);
- виду туризму залежно від методів пересування (автотуризм, морський, річковий круїзи);
- темі туристичного проекту;
- тематичній структурі екскурсій;
- загальній відомості про країну (державний устрій, столиця, площа, населення, мова та ін.);

- географічному блоці (клімат, рельєф, гідрографія, флора і фауна, основні природні комплекси);
- етнографічному блоці (культура корінних народів, їх традиції та обряди, історична спадщина краю);
- описі країнознавчих об'єктів згідно обраного маршруту (історична довідка, детальний опис);
- рекламній інформації запропонованого туру [9, с. 6].

Все це дозволяє студентам структурувати процес створення проекту, що проявляється в уміннях знаходити, узагальнювати та аналізувати інформацію з проблеми, що власне і є проявом критичного мислення.

Отже, проектний метод сприяє формуванню критичного мислення студентів ВНЗ під час процесу вивчення іноземної мови.

На це також звертає увагу О. Тарнопольський, який зазначає, що виконуючи проекти, студенти мають самостійно добирати значну кількість професійно значущих матеріалів. Це стає основою для вироблення навичок та вмінь самонавчання, необхідних як для ефективної роботи за фахом, так і для ефективного використання іноземної мови, що вивчається [7].

Крім того, опрацювання додаткових матеріалів з фаху виконує подвійну функцію: розвиває і поліпшує навички та вміння іншомовної мовленнєвої діяльності і водночас підвищує професійні знання.

У процесі виконання проекту різні види іншомовної мовленнєвої діяльності перебувають у тісному взаємозв'язку, ніж за багатьох інших форм навчання. Для підготовки проекту ті, хто навчаються, мають читати численні тексти іноземною мовою, прослуховувати багато матеріалів для виконання проекту, а також слухати один одного під час обговорення проміжних та кінцевих результатів (читання та слухання). Крім того, студенти не лише постійно обговорюють проект, а й презентують результати своїх дій у письмовому вигляді (говоріння та письмо).

Таке інтегроване формування видів мовленнєвої діяльності не лише покращує, а й інтенсифікує їхній розвиток.

Воно також характерне і для професійної діяльності, де різні види мовленнєвої діяльності зазвичай використовуються у взаємозв'язку, тобто інтегровано. Також зазначимо, що виконання проектів дозволяє створити умови, максимально наближені до умов майбутньої професійної діяльності, воно пов'язане з прикладним або практичним мисленням, яке є підґрунтям критичного мислення, і яке звичайно пов'язане з використанням теоретичних знань [5, 7, с. 29].

Розглянемо етапність навчання студентів створення проекту.

Відповідно до наукових поглядів А. Чуфарлічевої, процес навчання створення проекту включає три етапи. *Етап орієнтуючий*, що складається з двох підетапів: організаційного та пошуково-пізнавального. Метою організаційного підетапу є планування ходу проекту. Метою пошуково-пізнавального підетапу є аналіз інформаційних текстів, необхідних для

створення проекту.

Етап реалізуючий включає організаційно-смісловий і композиційний підетапи. Першим підетапом передбачено формування позамовних і мовленнєвих навичок і вмінь отримувати необхідну інформацію.

Метою композиційного підетапу є формування навичок і вмінь створення абзаців і мікротекстів на основі реферування текстів.

Головною метою третього *контролюючого етапу* є вдосконалення мовленнєвих умінь реферування і коригування складеного проекту.

Отже, протягом створення проекту студенти розвивають критичне мислення, яке вимагає певних психологічних умов.

Серед них В. Березою [1] виокремлені такі: *інформаційне мотивування діяльності* завдяки новизні матеріалу, який підлягає осмисленню [2, с. 240].

Евристична організація навчального процесу при вивченні англійської мови сприяє формуванню особистості студента, розвитку його інтелекту, інтуїції і культури.

Сформований комплекс евристичних умінь ефективно впливає на розвиток критичного мислення особистості та залучення студентів до пізнавальної діяльності. Відкриття перед студентами можливостей іноземної мови як нового засобу спілкування, ознайомлення з соціокультурними реаліями інших країн розвиває у них здатність швидко й ефективно засвоювати та отримувати нову інформацію, сприяє усвідомленню того, що існують різні способи осмислення й ментального представлення предметів і явищ. Все це забезпечує продуктивність навчального процесу, що сприяє оптимальному розв'язанню завдань.

Другою психологічною умовою, на думку В. Берези, є *переконливість аргументації*, оскільки людина, яка мислить критично, усвідомлює, що існують ще й інші варіанти розв'язання певної проблеми. Особа намагається довести, що обране нею рішення є достатньо логічним і раціональним. Центральним елементом аргументування виступає твердження, яке опирається на низку суджень, кожне з яких, у свою чергу, підкріплюється певними доказами [1].

Навчально-мовленнєві ситуації, які є важливою складовою процесу навчання англійської мови, дозволяють ставити перед студентами досить різноманітні пізнавальні, соціальні, моральні, етичні й інші завдання. Зрозуміло, що для розв'язання цих завдань необхідно підходити аргументовано.

Розв'язання завдань створює сприятливий ґрунт для розвитку критичного мислення. При цьому, необхідним є переконаність, тобто впевненість особи у правильності своїх тверджень.

Проблемність є важливим елементом у процесі формування критичного мислення. Коли студент чітко усвідомлює проблему, він розв'язує поставлене завдання, здійснюючи операції абстрактно-логічного

мислення, а саме аналізу, синтезу, логіки тощо. За цих умов відбуваються такі дії, як сприйняття вхідної інформації (ознайомлення з певним текстом, отримання завдання); переробка інформації (операції абстрагування, узагальнення, класифікацій, порівняння, тобто фактично критичне осмислення матеріалу); видача тверджень (мовленнєвий акт з наведенням власних критично осмислених суджень, аргументів, доводів). Якщо завдання не проблемне, то мотивація знижується або і зовсім зникає.

Третьою психологічною умовою розвитку критичного мислення студентів В. Береза визначає *необхідність усвідомлення студентами власної позиції* настільки, щоб вони могли піддати сумніву як власну аргументацію, так і аргументацію інших сторін. Таким чином забезпечується така характеристика критичного мислення як гнучкість, що виявляється в умінні людини швидко змінювати свої дії при зміні ситуації діяльності, звільнюючись від залежності закріплених у попередньому досвіді прийомів і способів розв'язання аналогічних завдань і знаходження нових нестандартних способів дій за умов, що змінилися [2].

При цьому науковець підкреслює, що слід враховувати те, що в студентському віці триває інтенсивне формування особистісного ставлення до речей і процесів, яке забезпечується впродовж усього життя, тому важливо, щоб це ставлення було гнучким, критичним і самокритичним, а не догматичним і шаблонним.

Четвертою психологічною умовою ефективного формування критичного мислення особистості є *розвиток пізнавальної активності і самостійності студентів*, що безпосередньо зв'язане з мотивуванням мовленнєвої діяльності іноземною мовою і мовленнєво-розумовою активності [4, с. 95]. Під пізнавальною активністю науковець розуміє ініціативну самостійну діяльність, вольову дію особи, яка визначається рівнем мисленнєвої активності й несе в собі елементи творчості. Важливою умовою формування пізнавальної активності студентів як чинника розвитку критичного мислення в процесі оволодіння англійською мовою є актуалізація їхніх відповідних інтересів з наступним стимулюванням цих інтересів у різних видах діяльності, зокрема й у мовленнєвій [2].

Проте не лише психологічні умови слід враховувати під час формування критичного мислення студентів в ході проектної діяльності. Науковець також вказує на важливі *педагогічні умови* формування критичного мислення, а саме: соціологізація процесу ідентифікації особистості, демократичний характер педагогічного спілкування, самостійність та індивідуальність мислення і мовленнєвої діяльності, розвиток пізнавального інтересу [5].

Критичне мислення, на думку автора, за своєю природою є явище соціальним, оскільки воно передбачає обмін думками, порівняння аргументації, дискутування, оцінювання власної позиції очима інших людей тощо. Науковець підкреслює, що кожна людина, яка містить критично,

орієнтується на конкретну спільноту, виходить з певної системи соціальних цінностей і ставить ширші цілі, ніж просте конструювання власної особистості. Процес ідентифікації дає можливість визначити власне місце особистості у системі суспільних відносин під час її соціалізації.

У процесі соціалізації студентів важливим є створення доброзичливої співпраці, що є легким для студентів зі сформованим критичним мисленням. Отже, суспільне становлення студента взаємопов'язане з його соціалізацією, а відповідно опосередковано з рівнем сформованості критичного мислення студента.

Досягнення у навчальному процесі демократичних стосунків між більшістю й меншістю при обговоренні певної проблеми є дієвим гарантом існування критичного мислення.

Демократичний характер спілкування у навчальному процесі дає можливість формування громадян, що будують суспільні стосунки на демократичних засадах. Діалогічний аспект такого спілкування має на меті пошук аргументованого розв'язання суперечності, що стане основою формування суджень [5, с. 61].

Людина, яка критично мислить, володіє розвиненими навичками спілкування і вміннями знаходити рішення, які б задовольняли більшість, що є проявом демократичності у навчальному процесі.

Самостійність та індивідуальність мислення і мовленнєвої діяльності виокремлено як третя педагогічна умова формування критичного мислення. Це твердження ґрунтується насамперед на тому, що адаптація до нових умов ситуації вимагає від студента насамперед самостійності та індивідуальності мислення.

Четвертою педагогічною умовою формування критичного мислення виокремлено розвиток пізнавального інтересу. Притаманною рисою молоді є допитливість і під час формування критичного мислення допитливість можна визначити як уміння студента проникнути в суть джерел інформації. Переважними потребами молодого покоління є пізнавально-комунікативні потреби, які сприяють формуванню стійкого пізнавального інтересу. Саме пізнавальний інтерес визначає позитивне ставлення студентів до навчально-виховного процесу, мотивує їхню практичну діяльність під час якої відбувається формування навичок і вмінь іншомовної комунікації.

Окреслені вище психологічні й педагогічні умови розвитку критичного мислення у студентів під час проектної діяльності узгоджуються між собою і репрезентують дві взаємопов'язані сторони єдиного процесу.

Отже, психологічна умова інформаційного мотивування діяльності взаємопов'язана з педагогічною умовою розвитку пізнавального процесу; психологічна умова переконливості аргументації взаємопов'язана з педагогічною умовою демократичний характер педагогічного спілкування;

психологічна умова усвідомлення власної позиції взаємопов'язана з педагогічною умовою соціологізація процесу ідентифікації особистості;

психологічна умова розвитку пізнавальної активності й самостійності взаємопов'язана з педагогічною умовою самостійності та індивідуальності мислення і мовленнєвої діяльності.

Розвиткові критичного мислення під час створення іншомовного проекту мають також служити відповідні *дидактичні засоби й підходи* до організації навчального процесу студентів.

Деякі з них виявляються ефективними вже на початковому етапі навчання іноземної мови. Одним з них є активне використання читання та письма. Під час читання тексту, студент має можливість дістати необхідну інформацію, проаналізувати логіку її викладу, зробити для себе певні висновки. Під час застосування письма формується писемне мовлення як невід'ємний компонент мовленнєвої компетенції. Саме писемне мовлення робить видимим процес викладу власних думок студента взагалі, та зокрема під час створення іншомовного проекту.

Технологія навчання читання й письма у процесі розвитку критичного мислення ґрунтується на передовому досвіді світової психології і педагогіки. Така технологізація передбачає активний навчальний процес. Її особливими рисами є: надпредметний характер і технологічність, поєднання навичок роботи з текстом і його обговорення з елементами самовиховання й засвоєння інформації та розвиток комунікативних і рефлексорних здібностей [8].

Рефлексія є важливим елементом критичного мислення. Рефлексію розуміють як спрямованість пізнання людини на саму себе, на свою діяльність і поведінку, уміння уявляти себе на місці іншої людини і програвати в уяві ймовірні ситуації. Як зазначав Енніс: "Критичне мислення спричинено рефлексією, яка фокусується на визначенні особистістю того у що вона вірить та ідентифікації того що вона робить" [6, с. 188].

Отже, рефлексія як елемент критичного мислення сприяє здатності студентів відстоювати власну точку зору, яка ґрунтується на важливості розв'язати проблему, життєвій позиції, особистому досвіді та стійких переконаннях.

Активізація процесів пізнання, що є характерним для критичного мислення, відбуваються у ході різних видів навчальної діяльності, наприклад під час проведення зі студентами навчальних досліджень, при розв'язанні комунікативних завдань і ситуацій, під час програвання ситуативних діалогів, рольових ігор, створення проектних завдань тощо.

Процес формування навичок критичного мислення особистості передбачає оволодіння певними вміннями. Це вміння:

- контролювати хід мислення, відстежувати розгортання власних думок і суджень;
- вміння помічати суперечності, незвичні речі, що є фактором активізації мислення;
- застосувати діалектичний підхід при аналізі ситуацій;

– використовувати теоретичні методи пізнання [3, с. 19].

Зазначений вище комплекс умінь надає можливість студенту, який критично мислить, не просто збирати інформацію і певні факти, а творчо їх застосовувати, намагатися уявити й оцінити інформацію з різних кутів зору. Така особистість є активною у пізнанні й навчанні.

Таким чином критичне мислення є практичним засобом розвитку інтелектуальної сфери студента. Воно визначає здатність самостійно приймати рішення і діяти на основі отриманого досвіду, сформованої адекватної самооцінки, розвиненої самосвідомості, здатності будувати стосунки з іншими учасниками навчального процесу і представниками соціуму в умовах стрімкої глобалізації й інформатизації суспільства. Саме тому критичне мислення розглядають як передумову становлення зрілості студента і його входження в громадське суспільство.

Отже, на наш погляд, розглянуте у статті питання є надзвичайно цікавим, в ньому існує багато аспектів, які вимагають вивчення та можуть стати подальшим предметом дослідження і наукових доробок.

Використана література :

1. *Береза В. О.* Система творчих завдань з англійської мови як засіб формування критичного мислення майбутніх філологів : автореф. дис. канд. пед. наук / В. О. Береза. – 2009. – 19 с.
2. Загальна психологія : підручник / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. – К. : Либідь, 2005. – 464 с.
3. *Коржуев А., Попков В., Рязанова Е.* Рефлексия и критическое мышление в контексте задач высшего образования / А. Коржуев, В. Попков, Е. Рязанова // Педагогика. – 2002. – № 1 – С. 18-22.
4. *Леонтьев А. А.* Психология общения / А. А. Леонтьев. – М. : Смысл, 1997. – 365 с.
5. *Ліпман М.* Значення філософії для демократії обговорення / М. Ліпман // Рідна школа. – 2001. – № 4. – С. 61-64.
6. Соціально-психологічний словник / авт. В. Галицький, О. Мельник, В. Синявський. – К., 2004. – 250 с.
7. *Тарнопольський О. Б.* Методика навчання англійській мові студентів-психологів : монографія / О. Б. Тарнопольський. – Д. : Дніпропетровський ун-т імені А. Нобеля, 2011. – 264 с.
8. Технологія “Чтение и письмо для развития критического мышления” // Відкритий урок. – 2003. – № 17-18. – С. 14-19.
9. *Чуфарлічева А. Ю.* Методика навчання майбутніх менеджерів туризму створення англомовних туристичних проектів : автореф. дис. канд. пед. наук / А. Ю. Чуфарлічева. – 2010. – 22 с.
10. *Rereading America. Cultural Context for Critical Thinking and Writing. Second Edition.* Bedford Books of St.Martin's Press. Boston, 1992. – 790p.

ХОЛОДЕНКО О. В. *Проектирование как средство формирования критического мышления студентов ВНЗ в процессе изучения иностранного языка.*

В статье рассматривается использование проектного метода с целью формирования критического мышления студентов ВУЗА в процессе изучения иностранного языка. Рассмотрены педагогические и психологические условия, а также дидактические средства и подходы к организации проектной работы.

Ключевые слова: *проектный метод, критическое мышление, педагогические и психологические условия, проектная работа.*

KHOLODENKO O. V. Planning as mean of forming of critical thought of students of institute of higher in the process of study of foreign language.

In the article is examined the use of project method with the purpose of forming students' critical thinking in the process of studying foreign language. Investigated the pedagogical and psychological terms and didactics facilities for organizing project work.

Keywords: project method, critical thinking, pedagogical and psychological terms, project work.

**Червінська Л. М.
Київський національний економічний університет**

АЛЬТЕРНАТИВНІ МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ГЛОБАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Стаття розглядає різноманітні методи оцінювання знань студентів з англійської мови з точки зору вимог глобальних освітніх стандартів. Аналізуються альтернативні методи оцінювання знань як інструмент підготовки студентів до життя в глобалізованому суспільстві.

Ключові слова: глобалізація, альтернативний метод, портфельне оцінювання, функція оцінювання.

Демократизація освіти передбачає ліберальний підхід до оцінювання знань, тому що оцінювання є невід'ємною частиною процесу викладання та засвоєння матеріалу, а спосіб, в який вміння та знання оцінюються, віддзеркалює сутність відносин "викладач-студент".

Якщо розглядати викладача як учня, який навчає інших учнів, ми маємо людину, яка крім вміння викладати іноземну мову з точки зору лінгвістики, є учителем, який з одного боку є дуже обмеженим, а з іншого – досить вільним. Це вимагає від викладача певних якостей, таких як:

1) здатність розуміти – WHY?; 2) здатність вибирати – WHAT?; 3) здатність робити, або творити – HOW? [1]

Оцінювання є багатофункціональною задачею. Функції оцінювання необхідно поділяти на специфічні та неспецифічні.

Можна виділити такі специфічні функції оцінювання:

- моніторинг прогресу в порівнянні з попередніми досягненнями;
- фіксація рівня професіоналізму;
- прогноз майбутніх досягнень;
- діагностика запобіжників, які заважають студенту успішно навчатися;
- корегуюча функція, яка допомагає студенту уникати помилок в майбутньому;
- функція моніторингу, яка допомагає викладачу викладати, досягаючи максимального ефекту.

Серед неспецифічних функцій оцінювання можна розрізнити наступні:

- навчаюча функція (опитування в формі тесту може навчити студента багатьом речам, яких він раніше не знав);
- мотивуюча функція (студент отримує стимул навчатися краще);